

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/80/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123010288
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2023:3123010288.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v Šali, okres C., trvalý pobyt hlásený v Meste Sereď, okres Galanta, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody llava, pre trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písm. d) Tr. zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 18. júla 2023, o sťažnosti prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín pod sp. zn. 37Pp/68/2023 zo dňa 15. mája 2023 jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. poriadku z r u š u j e s a napadnuté uznesenie v celom rozsahu.

II. Podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona a § 415 odsek 1 Tr. poriadku s a návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody llava o podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 0T/178/2021 zo dňa 08.09.2021 a rozsudkom Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 0T/116/2022 zo dňa 02.11.2022 z a m i e t a .

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 0T/178/2021 zo dňa 08. septembra 2021 bol odsúdenému A. B. pre trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písm. d) Tr. zákona právoplatne uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, na ktorý odsúdený nastúpil dňa 24. januára 2023, a vykonal dňa 21. júna 2023.

Rozsudkom Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 0T/116/2022 zo dňa 02. novembra 2022 bol odsúdenému A. B. pre trestný čin prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 1 písm. d) Tr. zákona právoplatne uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 11 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, na ktorý odsúdený nastúpil dňa 21. júna 2023, po započítaní doby zadržania (od 21.04.2022 do 24.04.2022) a započítaní výkonu trestu (od 12.07.2022 do 24.01.2023) za súčasného zrušenia výroku o treste rozsudku Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 0T/103/2022 zo dňa 26. mája 2022, ako aj ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Dňa 08. marca 2023 bol Okresnému súdu Trenčín doručený návrh odsúdeného na jeho podmienočné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 15. mája 2023 po vypočutí odsúdeného rozhodol uznesením pod sp. zn. 37Pp/68/2023 tak, že podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona v spojení s § 415 odsek 1 Tr. poriadku podmienočne prepúšťa odsúdeného z výkonu vyššie

uvedených trestov odňatia slobody a podľa § 68 odsek 1 Tr. zákona mu určuje skúšobnú dobu na 4 (štyri) roky. Prvostupňový súd odôvodnil svoje rozhodnutie v podstate tým, že odsúdený dôsledne splnil kumulatívne všetky zákonom stanovené podmienky.

Proti tomuto uzneseniu ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu podal sťažnosť prokurátor okresnej prokuratúry. Z jej písomného odôvodnenia vyplýva, že prokurátor nie je toho názoru, že u odsúdeného boli splnené materiálne podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Z hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu vyplýva, že odsúdený plnil program zaobchádzania len čiastočne a voľný čas trávil menej aktívne. Resocializačná prognóza je hodnotená ako menej priaznivá, a to s ohľadom na stredné riziko sociálneho zlyhania. Odsúdený nepreukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a zároveň podmiennečné prepustenie ústav neodporúča. Predmetné hodnotenie je pre rozhodnutie súdu o návrhu odsúdeného podstatné, keďže vychádza z poznatkov zamestnancov ústavu, ktorí denne prichádzajú s odsúdeným do kontaktu a poznajú jeho správanie, osobnosť a vystupovanie aj mimo pojednávaciu miestnosť. Prokurátor zdôraznil, že odsúdený bol v minulosti až 10-krát súdne trestaný, pričom 2-krát bol podmiennečne prepúšťaný z výkonu trestu odňatia slobody, a teda nie je daná záruka, že opätovným prepustením na slobodu bude viesť riadny život. Záverom krajskému súdu navrhol, aby uznesenie podľa § 194 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku zrušil a uložil orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Odsúdený v písomnom vyjadrení k sťažnosti prokurátora uviedol, že čiastočne plní program zaobchádzania a voľný čas netrávi aktívne iba z toho dôvodu, že mu bola od príslušníkov národnej kriminálnej agentúry zakázaná účasť na akýchkoľvek aktivitách, aby nebol na neho vyvíjaný tlak od iných väzňov z dôvodu jeho spolupráce s políciou.

Krajský súd ako nadriadený súd po tom, čo mu bola predložená sťažnosť prokurátora spolu s predmetným trestným spisom okresného súdu, na neverejnom zasadnutí podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a zistil, že podaná sťažnosť je prípustná, bola podaná oprávnenou osobou, v zákonom stanovenej lehote a na správnom mieste a je aj dôvodná.

Trestný zákon pri aplikácii hmotnoprávneho inštitútu podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody vyžaduje od súdu, aby skúmal, či sú u odsúdeného naplnené nielen formálne, ale aj materiálne podmienky podmiennečného prepustenia. Až splnenie formálnych podmienok (odsúdeným vykonaná potrebná časť uloženého trestu) v kumulácii (spojení) s materiálnymi podmienkami (plnenie povinností odsúdeným a preukázané polepšenie sa v jeho správaní vo výkone trestu a očakávanie, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život) pri dôslednom zistení skutkového stavu môže vyústiť do právneho záveru súdu, že je možné odsúdeného podmiennečne prepustiť z výkonu trestu odňatia slobody, za súčasného obligatórneho určenia primeranej skúšobnej doby, s prípadne nariadením probačného dohľadu a uložením primeraných povinností a obmedzení, na posilnenie jeho účinku.

Zmysel podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za dobré správanie, prípadne za dobrú prácu vo výkone trestu bol páchatel' obligatórne prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmiennečné prepustenie je na mieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš vysoké riziko jeho recidívy. Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje totiž predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia páchatel'ovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na možnosti jeho nápravy a osobných pomeroch s prihliadnutím aj na očakávaný účel trestu (§ 34 odsek 1, odsek 4 Tr. zákona). Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa musí pritom hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

V posudzovanej veci okresný súd správne a dôvodne urobil záver o tom, že odsúdený A. B. splnil formálnu podmienku na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, a to vykonanie príslušnej časti uložených trestov dňa 06. marca 2023, v ďalšej časti však už okresný súd nesprávne vyhodnotil naplnenie dvoch materiálnych podmienok, ktoré sú rovnako ako formálna podmienka nevyhnutným predpokladom na zákonné rozhodnutie súdu o podmiennečnom prepustení odsúdeného na slobodu, s určením primeranej skúšobnej doby.

Podľa názoru krajského súdu možno u odsúdeného splnenie oboch materiálnych podmienok konštatovať nanajvýš iba v čiastočnej forme. Ako to vyplýva z obsahu podaného hodnotenia riaditeľa ústavu na výkon trestu, program zaobchádzania odsúdený neplní v celej požadovanej miere. Doposiaľ nebol ani raz disciplinárne odmenený ani disciplinárne potrestaný. Aktivít zameraných na rozvíjanie právneho a spoločenského vedomia sa nezúčastňuje. Hoci zastáva kritický postoj k spáchanej trestnej činnosti a plne akceptuje svoju zodpovednosť za kriminálne správanie, resocializačná prognóza je u neho hodnotená ako menej priaznivá, a to na základe stredného rizika recidívy. Odsúdený bol doposiaľ 11-krát súdne trestaný, z toho 4-krát vo výkone trestu odňatia slobody, už bol dokonca aj podmiennečne prepustený, pričom následne sa opätovne dostal do rozporu so zákonom. Pri posudzovaní splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie nemá žiadny vplyv spolupráca odsúdeného s orgánmi činnými v trestnom konaní. Pokiaľ je jeho spolupráca úprimná (nie účelová), tak spolupracovať môže aj z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj po tom, ako bude z výkonu trestu po jeho riadnom vykonaní prepustený. Takýto druh spolupráce je síce z hľadiska záujmov spoločnosti významný, neznamená však automatický nárok odsúdeného na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ale je nutné prihliadnúť na to, či takáto spolupráca je aj prejavom nápravy odsúdeného. Pokiaľ odsúdený predpokladal, že mu dobrovoľná spolupráca s národnou kriminálnou agentúrou zabezpečí absolútnu beztrestnosť pri páchaní menej závažnej trestnej činnosti, tak zjavne nemal na neho doposiaľ vykonaný trest dostatočne prevýchovný vplyv a v náprave odsúdeného treba ešte pokračovať v podmienkach ústavu na výkon trestu.

Na základe uvedených skutočností preto krajský súd dospel k záveru, že odsúdený A. B. kumulatívne nespĺňa všetky zákonné materiálne podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako na to odlišne a podrobne poukazoval okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými dôvodmi sa krajský súd v otázke naplnenia materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného nestotožnil. Krajský súd pripomína a stotožňuje sa v podstate so sťažnostnými argumentmi prokurátora v tom smere, že podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nie je a ani nemôže mať skutočne charakter akejsi odmeny iba za relatívne dobré správanie sa odsúdenej osoby, ale ide o taký mimoriadny inštitút, ktorým sa iba v odôvodnených prípadoch a po náležitom kumulatívnom splnení všetkých troch zákonných podmienok zasiahne do rozhodnutia súdu o uloženom treste odňatia slobody tak, že u odsúdenej osoby už nie je nevyhnutné pôsobiť v pozitívnom smere bezprostredným výkonom trestu odňatia slobody, ale odsúdenému sa poskytne príležitosť na slobode, za istých zákonných a súdom určených podmienok preukázať, že vie viesť riadny život občana, predovšetkým bez páchania ďalšej trestnej činnosti.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené dôvody musel preto napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 194 odsek 1 písm. a) Tr. zákona v celom rozsahu zrušiť, a vzhľadom k tomu, že okresný súd vykonal všetky potrebné a dostupné dôkazy, na podklade ktorých bolo možné meritórne rozhodnúť, rozhodol sám tak, že podľa § 66 odsek 1 písm. a), odsek 2 Tr. zákona návrh odsúdeného A. B. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody ako nedôvodný zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e prípustná.